

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A 1

Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της στήλης Α και δίπλα τον αριθμό της πρότασης από τη στήλη Β που αντιστοιχούν στη σωστή απάντηση:

A

- α) Συμφωνία των Αθηνών
- β) Συνθήκη του Λονδίνου
- γ) Επανάσταση στο Θέρισο
- δ) Αποβίβαση του Κεμάλ στην Σαμψούντα
- ε) Ομιλία Βενιζέλου στο Σύνταγμα
- στ) Σχηματισμός κυβέρνησης Βενιζέλου στην Κρήτη
- ζ) Άφιξη Πρίγκιπα Γεωργίου στην Κρήτη
- η) Τερματισμός της Επανάστασης στο Θέρισο
- θ) Σύμβαση της Άγκυρας
- ι) Συνέδριο Ποντίων στην Αθήνα

B

- 1) 30 Μαΐου 1913
- 2) Ιούνιος 1925
- 3) 19 Μαΐου 1919
- 4) 17 Μαΐου 1910
- 5) 10 Μαρτίου 1905
- 6) 2 Νοεμβρίου 1905
- 7) Δεκέμβριος 1926
- 8) 5 Σεπτεμβρίου 1910
- 9) 9 Δεκεμβρίου 1898
- 10) 4 Σεπτεμβρίου 1921

Μονάδες : 5

A 2

Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακολούθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η μέθοδος διακανονισμού «κλήριγκ» αποτελεί δείγμα κρατικού παρεμβατισμού στις εξωτερικές συναλλαγές.
2. Η Β΄ Συντακτική Συνέλευση του 1911 ψήφισε 53 τροποποιήσεις μη θεμελιωδών διατάξεων του συντάγματος.
3. Σύμφωνα με τη Σύμβαση της Λοζάνης (30 Ιανουαρίου 1923) οι ανταλλάξιμοι θα διατηρούσαν την ιθαγένεια της χώρας προέλευσής τους.
4. Στα τέλη του 1922 ο Κεμάλ πασάς είχε εξασφαλίσει την υποστήριξη των Μεγάλων Δυνάμεων εναντίον των Ελλήνων.
5. Οι Προστάτιδες Δυνάμεις τήρησαν αρχικά ενιαία στάση έναντι του κινήματος στο Θέρισο για να αποτρέψουν τον κίνδυνο εμφυλίου πολέμου.

Μονάδες : 5

A 3

Να αποδώσετε το περιεχόμενο των πιο κάτω ιστορικών εννοιών:

1. **Οργανισμός**
2. **Λαϊκό Κόμμα**
3. **Α΄ Πανελλήνιο Συνέδριο**

Μονάδες : 12

B 1

Να καταγράψετε τη σημασία του διαμετακομιστικού εμπορίου στην οικονομική ζωή του παρευξείνιου ελληνισμού το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα.

Μονάδες : 9

B 2

Ποιές ήταν οι αιτίες που οδήγησαν την Ελλάδα στο οικονομικό αδιέξοδο του 1922 και ποιες οι συνέπειες;

Μονάδες : 9

B 3

Κάτω από ποιες συνθήκες ο Αλέξανδρος Ζαΐμης διορίστηκε ύπατος Αρμοστής της Κρήτης και πώς οργάνωσε το εσωτερικό του νησιού μέχρι και το 1907;

Μονάδες : 10

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1

Με βάση τα κείμενα που ακολουθούν και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναλύσετε τα αίτια παρακμής του γαλλικού κόμματος κατά το διάστημα μεταξύ των δύο Συνταγμάτων (1844-1864)

Μονάδες : 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Με τα μέσα της ευνοιοκρατίας και της διαφθοράς, και με τις συνεχείς επεμβάσεις του (εν. του Ιωάννη Κωλέττη) στις νόμιμες διαδικασίες, πέτυχε να θέσει υπό τον έλεγχό του τους νομάρχες, τους επάρχους, τους δημάρχους, τους αξιωματικούς της χωροφυλακής, τους εφοριακούς και τους δικαστικούς υπαλλήλους στο μεγαλύτερο μέρος της Ελλάδας.

[D. Dakin, Η ενοποίηση της Ελλάδας, 1770-1923, εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1998, σελ. 130]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η παραχώρηση του Συντάγματος δε μετέβαλε την πολιτική ζωή. Η συνεργασία των τριών κομμάτων εν όψει της αλλαγής του 1843 διαλύθηκε αμέσως μετά την επιτυχία. Οι πρώτες εκλογές που ακολούθησαν κράτησαν τρεις μήνες κατά τους οποίους η Ελλάδα έγινε λεία των οπλισμένων συμμοριών του Κωλέττη, που έβαλε σε ενέργεια όλα τα μέσα για να συντρίψει τον αντίπαλο και να εξασφαλίσει την πλειοψηφία στη Βουλή. Συνταγματικός, όταν ήταν στην αντιπολίτευση, ο Κωλέττης δείχτηκε υπερβολικά συγκεντρωτικός όταν πήρε την εξουσία κι ενθάρρυνε τις επεμβάσεις του στέμματος στην πολιτική ζωή. Η πραγματική εσωτερική πολιτική του συνίστατο στη «διάθεση των κρατικών εσόδων για λογαριασμό των φίλων του», χωρίς κανένα σοβαρό μέτρο για τη διοργάνωση και οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η «Μεγάλη Ιδέα» του έδινε το πρόσημα. Η μόνη θεραπεία στις δυστυχίες της Ελλάδας, έλεγε, ήταν η εδαφική εξάπλωση του βασιλείου, ο δρόμος προς την Κωνσταντινούπολη και η κυριαρχία στην Ανατολή. Με τέτοια πολιτική ο Κωλέττης εμφανίζεται στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας ως ο τύπος του τυχοδιώκτη πολιτικού, που εισήγαγε όσο κανείς άλλος τη διαφθορά στην άσκηση της εξουσίας. Στην πραγματικότητα το Σύνταγμα καταργήθηκε.

[Γ. Σβορώνου, Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας, σελ. 81-84]

Δ1

Συνδυάζοντας τα παραθέματα που ακολουθούν με τις ιστορικές σας γνώσεις αναφερθείτε στις δυσκολίες που συνάντησαν οι μικρασιάτες πρόσφυγες κατά τη διαδικασία της ενσωμάτωσης τους στην Ελλάδα, τα παράπονα που εξέφραζαν εναντίον του ελληνικού κράτους και στις σχέσεις που διαμόρφωσαν αρχικά με το γηγενή πληθυσμό.

Μονάδες : 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Πολλοί από τους πρόσφυγες γνώριζαν μόνο τούρκικα. Αν ήξεραν ελληνικά, συχνά επρόκειτο είτε για τη διάλεκτο της περιοχής του Πόντου, στις νότιες ακτές της Μαύρης Θάλασσας, η οποία ήταν ελάχιστα κατανοητή στους κατοίκους του βασιλείου (εν. της Ελλάδας), είτε για την πομπώδη καθαρεύουσα των σχολείων. Αντιμετώπισαν σε σημαντικό βαθμό την προκατάληψη των αυτοχθόνων, οι οποίοι σκωπτικά αποκαλούσαν τους νεοφερμένους, μεταξύ άλλων επιθέτων, και «γιαουρτοβαφτισμένους», υπονοούμενο για την εκτεταμένη χρήση του γιαουρτιού στην (πολύ καλύτερη) κουζίνα τους. Παρόμοια, πολλοί από τους Έλληνες της Ανατολίας, οι οποίοι προέρχονταν από μεγάλες οθωμανικές πόλεις, όπως η Σμύρνη, περιφρονούσαν τους κατοίκους της «Παλαιάς» Ελλάδας, τους Παλαιοελλαδίτες, θεωρώντας ότι έχουν επαρχιώτικους τρόπους.

[R. Clogg. Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας, 1770-2000, εκδ. Κάτοπτρο, Αθήνα 2002, σελ. 128]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Το 1931 τα ανταλλάξιμα κτήματα παραχωρήθηκαν με συμβόλαια ιδιοκτησίας στους πρόσφυγες, αλλά και σε ακτήμονες της Λέσβου. Οι πρόσφυγες Αίβαλιώτες πίστευαν ότι αδικούνταν με αυτή τη διευθέτηση κι έχοντας στο μεταξύ στείλει και Αίβαλιώτη βουλευτή στη Βουλή, τον γιατρό Κ. Σίμο, συγκρότησαν αμέσως Επιτροπή και ξεσηκώθηκαν για να σταματήσει η διαδικασία της παραχώρησης των ανταλλάξιμων στους ντόπιους ακτήμονες.

[...] Η απογοήτευση των προσφύγων ήταν μεγάλη. Πίστευαν ότι είχαν χάσει την πατρίδα τους εξαιτίας της Μικρασιατικής Εκστρατείας και ότι αντί να βρουν κατανόηση και συμπαράσταση εισέπραξαν την κακοπιστία των ντόπιων και του Ελληνικού Δημοσίου.

[...] Η κυβέρνηση του Βενιζέλου τελικά παραχώρησε, το χειμώνα του 1930, παρά τις έντονες αντιδράσεις των αγροτών Αϊβαλιωτών και των άλλων προσφύγων, κλήρο στους ντόπιους ακτήμονες. Η παραχώρηση αυτή επέδρασε κατευναστικά πάνω στους ντόπιους και έμμεσα ωφέλησε τους πρόσφυγες, αφού μειώθηκε κάπως η ένταση που δημιουργούσαν οι συγκρουόμενες διεκδικήσεις των ανταλλάξιμων κτημάτων στα μεικτά χωριά.

[Άννα Παναγιωταρέα, ό.π. σσ. 158-159]

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΚΩΤΙΤΣΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ